

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: 'Moderniserade sociala trygghetssystem för fler och bättre arbeten – en heltäckande strategi för att göra det lönsamt att arbeta'"

(2004/C 318/03)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: "Moderniserade sociala trygghetssystem för fler och bättre arbeten – en heltäckande strategi för att göra det lönsamt att arbeta" (KOM(2003) 842 slutlig),

kommissionens beslut av den 5 januari 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

ordförandens beslut av den 26 september 2003 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

Regionkommitténs yttrande (CdR 15/2003 fin ⁽¹⁾) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Bedömning av de framsteg som gjorts under fem år av den europeiska sysselsättningsstrategin" (KOM (2002) 416 slutlig) och "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Den europeiska sysselsättningsstrategin i framtiden – En strategi för full sysselsättning och bättre arbetstillfällen åt alla" (KOM(2003) 6 slutlig),

Regionkommitténs yttrande (CdR 167/2002 fin ⁽²⁾) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om resultatavla för genomförandet av den socialpolitiska dagordningen",

det utkast till yttrande (CdR 94/2004 rév.1), som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 30 april 2004 (föredragande: Roberto Pella (IT-PPE).

Vid sin 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni 2004) antog Regionkommittén följande yttrande:

1. Regionkommitténs ståndpunkt

1.1 Regionkommittén har alltid, även i yttranden på senare tid, gett uttryck för sin uppskattning för Lissabonprocessen och dess erkännande av det nära sambandet mellan ekonomisk politik, sysselsättningspolitik och socialpolitik.

1.2 Kommissionens meddelande utgör ett viktigt steg på det vägval som gjordes vid toppmötet i Lissabon, nämligen att värna om den sociala aspekten i den europeiska politiken.

1.3 Av det dokument som kommissionen har utarbetat framgår det att den har för avsikt att uppfylla de mål som fastställts i den socialpolitiska dagordningen, som kommittén redan visat att den ser positivt på. Detta gäller även den årliga resultatavlan för genomförandet av denna dagordning.

1.4 Kommittén uppskattar att kommissionens dokument är så fullständigt och ger uttryck för ett heltäckande angreppssätt för de problem som behandlas.

1.5 Kommittén uppskattar kommissionens ansträngningar för att behandla de olika socialpolitiska aspekterna och därmed utarbeta förslag på de olika områden, med alla deras nyanser,

på vilka åtgärder måste vidtas på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, för att garantera alla europeiska medborgare en hög livskvalitet.

1.6 Såsom framgår av många kommissionsdokument är kommittén övertygad om att man måste utforma lämpliga medel för att verkligen utnyttja den europeiska sysselsättningspotentialen, som är mycket hög.

1.7 Möjligheten att få ett arbete som är tillfredsställande både från ekonomisk och yrkesmässig synpunkt är ett mervärde för alla medborgares livskvalitet som bör erkännas och framhållas.

1.8 Kommittén uppskattar framför allt den uppfattning om sociala trygghetssystem som återfinns i meddelandet, det vill säga att social trygghet inte skall ersätta individernas förmåga att ta ansvar för sin egen livskvalitet, utan vara ett stöd som kan ge individerna nytt självförtroende och skapa tillräckliga sociala villkor för att de skall kunna spela sin roll som EU-medborgare fullt ut, så att fattigdom och social marginalisering inte blir ett permanent tillstånd.

⁽¹⁾ EUT C 244, 10.10.2003, s. 46.

⁽²⁾ EUT C 66, 19.3.2003, s. 1.

1.9 ReK håller med kommissionen om att det är nödvändigt att förebygga fattigdom och social marginalisering i de svagaste befolkningsgrupperna med hjälp av effektiva åtgärder för förebyggande och rehabilitering.

1.10 Kommittén instämmer också i att framför allt de tjänster de lokala och regionala myndigheterna tillhandahåller, t.ex. barnomsorg, social fostran av barn och omsorg och trygghet för äldre och handikappade, är avgörande för att garantera medborgarna möjlighet till ett tillfredsställande arbete.

1.11 Kommittén uppskattar i synnerhet att man framhåller vikten av att främja tjänster för äldre. Det bör påpekas att dessa tjänster inte skall uppfattas endast som omsorgstjänster utanför familjen. Erfarenheter på lokal och regional nivå visar att de viktigaste tjänsterna, som bäst kan förena de äldres och de anhörigas intressen, är tjänster i hemmet i så stor utsträckning som möjligt.

1.12 Kommittén har tagit del av förklaringen till att kandidatländerna inte omnämns i dokumentet, vilket beror på att de frågeformulär som kommissionen använt vid utarbetandet av dokumentet tyvärr inte har besvarats på ett uttömmande sätt av kandidatländerna och därför inte kunnat ingå i utvärderingen av de olika strategierna för att främja sysselsättningen.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 När det gäller de rehabiliteringsåtgärder som kommissionen talar om i samband med att personer i sociala riskgrupper, t.ex. funktionshindrade, uppmuntras att börja arbeta, kan man konstatera att det rör sig om rent sociala åtgärder och inte bara medicinska, som kommissionen dock verkar avse i sitt meddelande. I många fall är det inte bara medicinska och rent fysiska faktorer som hindrar en person från att komma in på arbetsmarknaden, utan också materiella, psykologiska, kontaktrelaterade och sociala orsaker. Därför borde kommissionen i ännu större utsträckning, och inte bara i slutsatserna, framhålla de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller att ingripa med omfattande stödinsatser och sociala åtgärder, som givetvis måste förbindas med medicinska rehabiliteringsåtgärder som främst bör genomföras på statlig nivå.

2.2 Kommittén vill, liksom i tidigare yttranden, påpeka behovet av att rationalisera och synkronisera de planerade åtgärderna på området för socialt skydd med hänsyn till åtgärderna inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken. I samband med detta bör samråd genomföras, och de lokala och regionala myndigheterna bör göras delaktiga eftersom dessa är bäst placerade när det gäller att nå de svagaste befolkningsgrupperna.

2.3 Kommittén uppmanar kommissionen att i större utsträckning understryka de icke-statliga organisationernas roll.

Dessa omnämns inte i meddelandet men är nödvändiga som samarbetspartner till de lokala och regionala myndigheterna när det gäller att finna konkreta svar på sociala problem, bland annat genom att ge personer som riskerar att marginaliseras möjligheter att komma i kontakt med arbetslivet, även i anslutning till sina egna regioner och kommuner.

2.4 ReK uppmanar kommissionen att precis som i detta meddelande även fortsättningsvis hålla i åtanke de kärnpunkter som formulerats i fråga om moderniseringen av det sociala trygghetssystemen, mål som fastställts även av Europeiska rådet: arbetets kvalitet, pensionssystemens säkerhet, den sociala integrationen och folkhälsoskyddet.

2.5 Med tanke på att det i "Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning", som lades fram av kommissionen den 18 februari 2004, slås fast att vissa geografiska eller naturliga nackdelar kan förvärra utvecklingsproblemen, inte minst i EU:s yttersta randområden och på många öar, måste kommissionen försöka få bukt med dessa nackdelar genom att stödja eller själv vidta olika åtgärder, t.ex. utbildning och incitament för en modernisering av de sociala trygghetssystemen i dessa områden, så att fler och bättre arbetsplatser kan skapas för befolkningen där, i synnerhet för dem som har svårt att hitta arbete utanför hemorten.

2.6 Kommittéerna upprepar sin åsikt att en mer demokratisk och öppen union som ligger närmare sina medborgare kräver ett närmare samarbete med det lokala och regionala myndigheterna och det civila samhället, också via de icke-statliga organisationerna, när det gäller att utforma, genomföra och utvärdera den ekonomiska politiken, socialpolitiken och sysselsättningspolitiken.

2.7 Kommittén vill också i samband med detta meddelande upprepa det som sades i Regionkommitténs yttrande (CdR 15/2003) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Bedömning av de framsteg som gjorts under fem år av den europeiska sysselsättningsstrategin" (KOM(2002) 416 slutlig) och "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Den europeiska sysselsättningsstrategin i framtiden – En strategi för full sysselsättning och bättre arbetstillfällen åt alla" (KOM(2003) 6 slutlig), nämligen följande

— att de regionala och lokala aktörerna har ett viktigt uppdrag som producenter av välfärds- och utbildningstjänster (inklusive yrkesutbildning), som utvecklare av lokala arbetsmarknader och nya arbetstillfällen utöver rollen som arbetsgivare,

- att de på många sätt påverkar möjligheterna för unga, kvinnor, invandrare och äldre att komma in på arbetsmarknaden samt graden av jämställdhet i det avseendet,
- att dessa aktörers roll ofta är av central betydelse vid integreringen av de grupper som står utanför arbetsmarknaden,
- att en hög sysselsättningsgrad även är ett viktigt mål för den lokala utvecklingspolitiken och en grundförutsättning för att tjänster skall kunna erbjudas,
- att ett partnerskap mellan offentliga sektorn, företag, den sociala ekonomins aktörer och medborgarorganisationerna har stor betydelse för förstärkningen av den sociala sammanhållningen, skapandet av socialt kapital samt framväxten av nya företag och arbetstillfällen, samt för att på så sätt göra arbetsmarknaden attraktiv även för de medborgare som riskerar att bli kvar utanför.

2.8 Kommittén uppmanar kommissionen att i eventuella kommande meddelanden som berör behovet av större flexibilitet i arbetslivet betona kravet på stöd till de arbetstagare som beslutar att växla spår i yrkeslivet. Om inte det sociala skyddet är tillräckligt äventyras även den flexibilitet på arbetsmarknaden

som numera är nödvändig med tanke på den globala marknaden.

2.9 ReK menar att en ekonomisk grundtrygghet är viktig både för arbetstagare med låg lön och arbetstagare som innehar tjänster på medelhög eller hög nivå. Dessutom behövs ett stöd inriktat på utbildning och uppgradering av deras yrkesmässiga kapacitet.

2.10 Kommittén vill påpeka att de sociala trygghetssystemen (i synnerhet de som är av ekonomisk typ) skall involvera arbetsgivarna, som lättare kan övervaka enskilda situationer och som därför lättare kan anpassa de åtgärder som krävs för att stimulera återinträde på arbetsmarknaden, till exempel när det gäller funktionshindrade arbetstagare, där man skulle kunna hjälpa dem att hitta ett nytt arbete inom eller utom företaget.

2.11 Regionkommittén rekommenderar att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att EU:s medlemsstater – med full hänsyn till varje medlemsstats självständighet när det gäller att stifta lagar på det socialpolitiska området – skall bli medvetna om betydelsen av de riktlinjer som kommissionen föreslår i meddelandets slutsatser och om de lokala och regionala myndigheternas strategiska roll.

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB
